

Giấc mơ xuất ngoại

Chuyện kể của T. Do

Từ hồi nhỏ tôi đã mơ đến những chân trời xa lạ, mặc dù tôi yêu mến ngôi nhà nơi tôi sinh ra và lớn lên, cái làng nhỏ bé nửa quê nửa thành, con đường vào xóm rợp bóng tre mát rượi, cánh đồng lúa tôi phải băng qua mỗi ngày đến trường mà vào mùa khô thì nắng phồng cả đôi chân trần, mùa mưa thì lội nước ngang đầu gối.

Những khung trời xa lạ quyến rũ tôi, không biết có phải vì óc tưởng tượng bị kích thích từ những điều đọc được trong sách vở, hay là vì mang trong người dòng máu phiêu lưu của cha tôi. Khi lên Trung học tôi tự nhủ mình phải tìm cách đi du học nước ngoài mặc dù những năm đó tôi ham chơi hơn là ham học.

Xong Tú tài 2 tôi một mình lặn lội vô Sài Gòn tìm học bổng du học. Một phần vì không quen thủ tục giấy tờ nhiều khế lại phải mò mẫm không biết hỏi ai, một phần vì ham rong chơi phở phường nên trễ mất cơ hội nộp hồ sơ đi Tây Đức. Lúc đó tôi hơi rết không dám xin học bổng đi các nước nói tiếng Anh vì sợ không tranh nổi dân Sài Gòn mà tôi nghe đồn đại là đã luyện nhiều ở những lò dạy tiếng Anh nổi tiếng. Chờ mãi mới có một học bổng đi Đài Loan nhưng tôi không khoái đi Tàu nên quyết định trở về quê. Cơ hội xuất ngoại đầu tiên thành mây khói.

Đúng là khi theo đuổi một việc gì mà mình không để hết tâm trí vô đó thì cái xác suất thành công sẽ giảm đi nhiều. Nhưng tâm trí những người trẻ tuổi thường khó ép vào một mục tiêu cố định, nó thường lan man không định hướng. Đó cũng là điểm hèn nhiên đáng yêu của tuổi trẻ.

Bốn năm sau tôi lại trở vô Sài Gòn. Lần này đi tìm việc là chính, nhưng cái ý tưởng xuất ngoại vẫn còn vương vấn trong đầu. Số là trước đó tôi được trường chọn đi du học ở Anh sau khi tốt nghiệp, nhưng hơn một năm sau trường lại đổi ý và gặt tên tôi ra khỏi danh sách ba người được chọn, có lẽ vì hai năm cuối tôi cúp cua nhiều quá ông thầy nào cũng biết, điểm hạng cũng bị tuột dốc nên bị loại cũng đúng thôi. Biết vậy nhưng vẫn đau. Lại cay cú nữa. Cay cú đến mức khi ông Khoa trưởng cho ở lại trường dạy học và hứa năm tới sẽ cho đi du học tôi đã từ chối ngay không do dự. Cơ hội thứ hai cũng

tiêu tan.

Nghĩ lại thì thấy cuộc đời có nhiều điều kỳ lạ. Một cái gậy đầu hay lắc đầu vào một thời điểm quan trọng nào đó có thể đưa mình vào một cảnh đời hoàn toàn khác. Làm sao biết trước được đúng hay sai, họa hay phúc. Thôi thì cứ chọn cái quyết định mà mình cho là tốt nhất lúc đó, mặc cuộc đời tự nó giải mã ...

Vô làm việc ở Nha Trang Bị được hơn một tháng, cầm trong tay tờ giấy hoãn dịch vì lý do nghề nghiệp tôi đã vội liệng đi tờ giấy hoãn dịch vì lý do học vấn mặc dù vẫn chưa hết hạn. Mấy tháng sau mới biết mình đại dột khi nhận được thư của Học viện Kỹ thuật Á châu (AIT) ở Thái Lan từ chối cái học bổng tôi xin với lý do là tôi đang làm việc ở Công ty Điện lực Việt Nam nên phải được sự chấp thuận của công ty thì nhà trường mới xét việc cấp học bổng. Biết là có "chạy" cũng khó được và không kịp thời hạn nên tôi đành xót xa để vượt mặt cơ hội xuất ngoại lần thứ ba.

Bài học cho lần thất bại này là không hiểu nguyên tắc hành chánh. Nếu tôi dùng giấy hoãn dịch học vấn đính kèm vào hồ sơ xin học bổng như một cá nhân độc lập thì đâu có bị từ chối. Âu cũng là một kinh nghiệm hay.

Hơn một năm sau có tin Ủy ban quốc tế sông Cửu Long tổ chức một buổi hội thảo năm ngày ở Băng-cốc về việc điều hành hồ chứa. Một sự trùng hợp thú vị là chương trình điện toán SSARR mà trước đó mấy tháng tôi đã may mắn được gởi đi học sẽ là chủ đề của buổi hội thảo. Anh NTD kêu tôi lên hỏi có muốn đi Băng-cốc một tuần dự hội thảo hay là chờ dịp đi tu nghiệp Đài Loan ba tháng có thể trong vòng năm nay thôi. Chọn một trong hai. Tôi chọn đi Băng-cốc không do dự. Có dịp may là chụp ngay, còn chờ đợi một dịp tốt hơn thì chắc gì. Với lại biết đâu may mắn được cả hai ?

Phái đoàn Việt Nam có bốn người: hai người ở Điện lực là anh Tr. và tôi, bên Bộ Công Chánh là cô S. và anh Ph. Chỉ còn mấy ngày để làm hồ sơ, quan trọng nhất là giấy không thiếu thuế và giấy bảo đảm về chuyện quân dịch. Hai tờ giấy này phải được ông Bộ trưởng Công chánh ký thì Bộ Ngoại giao mới

cấp visa. Với công chức như trường hợp cô S. và anh Ph. thì dễ vì ông Bộ Trưởng Công chánh có thể trực tiếp ký giấy bảo đảm, còn dân Điện lực thì mặc dù có chữ ký của ông Tổng Giám đốc bảo lãnh, bên Bộ Công chánh họ chỉ chịu ký chứng nhận chữ ký của ông Tổng Giám đốc chứ không chịu trực tiếp bảo lãnh. Mất mấy ngày châu chực ở 72 HBT, ở Bộ Công chánh và ở Bộ Ngoại giao mới khám phá được "chân lý" đó. Anh Tr. và tôi suốt ngày chạy ngược xuôi giữa cái nắng Sài gòn phờ phạc cả người.

Hôm đó là sáng thứ Bảy, công sở chỉ làm việc đến 12 giờ trưa là đóng cửa. Chỉ còn vài tiếng đồng hồ mà không xong giấy tờ thì sẽ trễ vì buổi hội thảo sẽ bắt đầu sáng thứ Hai tuần tới. Cũng như mấy ngày trước, anh Tr. và tôi tiếp tục chu kỳ chạy quanh: đánh máy giấy tờ ở văn phòng sông Cửu long chỗ cô S. làm việc và nằm trong khuôn viên Bộ Công chánh, châu chực ở Bộ Công chánh để được ông Bộ trưởng ký, và chạy qua nộp ở Bộ Ngoại giao. Sáng đó sau khi bị từ chối ở Bộ Ngoại giao, anh Tr. và tôi trở về văn phòng sông Cửu long nhờ cô S. tìm cái máy đánh chữ nhưng không có cái nào rảnh. Một hồi sau cô S. mới tìm được một cái máy cũ đã lâu không xài. Đến khi đánh máy mới biết là cỡ chữ to hơn những máy khác nên phải đánh đến hai trang. Tôi mới nảy ra một ý khá táo bạo là đánh nội dung ở trang 1, còn trang 2 chỉ có lời chào cuối thư và chữ ký.

Sau khi chờ chực lấy được chữ ký của ông Bộ trưởng Công chánh, trở về văn phòng sông Cửu long đánh lại trang 1 với nội dung đúng như đòi hỏi của Bộ Ngoại giao và kèm với trang 2 đã có chữ ký của ông Bộ trưởng Công chánh rồi đem nộp lại ở Bộ Ngoại giao. "Mưu kế" thành công, cuối cùng Bộ Ngoại giao cũng cấp visa trước giờ đóng cửa sáng thứ Bảy! Thở phào. Năm năm trời với ba lần xuất ngoại hụt, cuối cùng tôi cũng được đi.

Hôm sau tôi và anh Tr. lên máy bay đi Băng-cốc. Trời Sài gòn nóng nực nhưng tôi vẫn diện bộ đồ vét mượn của thằng bạn, tay thì xách cặp Samsonite của chị H. nhờ mang dùm qua cho anh

T. đang làm việc ở Băng-cốc. Chỉ tiếc lúc đó không có máy hình digital gọn nhẹ như bây giờ để chụp vài tấm làm kỷ niệm. Chiều hôm đó anh Tr. và tôi có mặt ở Băng cốc, hai người thuê chung một phòng khách sạn do tôi đứng tên và làm thủ tục check-in. Sau đó anh Tr. đánh điện tín cho bà xã báo tin đã đến nơi. Những ngày ở Băng cốc không được vui trọn vẹn vì tình hình chiến sự ở Việt nam càng lúc càng tồi tệ. Đêm nào cũng tụ họp lại ngồi nghe BBC và bàn chuyện ở nhà. Ruột gan như lửa đốt khi nghe tin Huế và Đà Nẵng di tản.

Một tuần trôi qua. Bốn người chúng tôi đáp máy bay Hàng không Việt nam trở về Sài gòn. Khi ra đến chỗ thân nhân chờ đón ở phi trường Tân sơn nhất, có một chị trẻ đẹp nhào tới nắm áo vét của anh Tr. và bù lu bù loa là anh Tr. đã ngoại tình đi chơi với cô S. ở Băng-cốc nên phải nhờ tôi đánh điện tín dùm. Chị ta cũng nắm cả vạt của tôi mà day nghiêng là tôi đã đồng lõa với anh Tr. Lần đầu tiên trong cuộc đời tôi ở trong một hoàn cảnh đặc biệt như thế nên đứng trơ người không biết làm gì. Anh Ph. đi sau thấy lộn xộn nên dẫn cô S. ra về lối khác. Cũng may.

Một tuần sau anh chị Tr. đến chỗ tôi ở để xin lỗi về chuyện hiểu lầm. Thì ra khi khách sạn nhận đánh điện tín cho anh Tr., họ đã đề tên người gọi là tôi vì tôi đứng tên thuê phòng của khách sạn. Chỉ vậy thôi nhưng dưới sự tưởng tượng của chị Tr. thì đó là một âm mưu có xếp đặt. Có lẽ chị Tr. có máu Hoạn thư hay vì anh Tr. nổi tiếng phong lưu? Cái đó thì tôi không biết nhưng tôi không bao giờ quên được cảnh bị một người đàn bà đánh ghen nắm áo ở chốn đông người. Thật là một kỷ niệm khó quên.

Sau ba lần xuất ngoại hụt, cuối cùng tôi cũng thực hiện được giấc mơ đi nước ngoài. Một chuyến đi ngắn ngủi nhưng nhớ đời.

Mãi đến tám năm sau tôi mới có dịp xuất ngoại lần thứ hai. Lại một chuyến đi nhớ đời khác.

T. Do
9/2010

Xa xứ

Em tôi học đến kiệt sức để có một cơ hội du học. Thư đầu viết: "Ở đây, đường phố sạch đẹp, văn minh bỏ xa lặc nước mình..." Cuối năm viết: "Mùa đông bên này tĩnh lặng, tinh khiết như tranh, thích lắm..." Mùa đông sau viết: "Em thèm một chút nắng ấm quê nhà, muốn được đi giữa phố xá bụi bặm, ồn ào, nhớ chợ bến xôn xao lầy lội... Biết bao lần lên phố, em đuổi theo một người châu Á, để hỏi coi có phải người Việt không..."